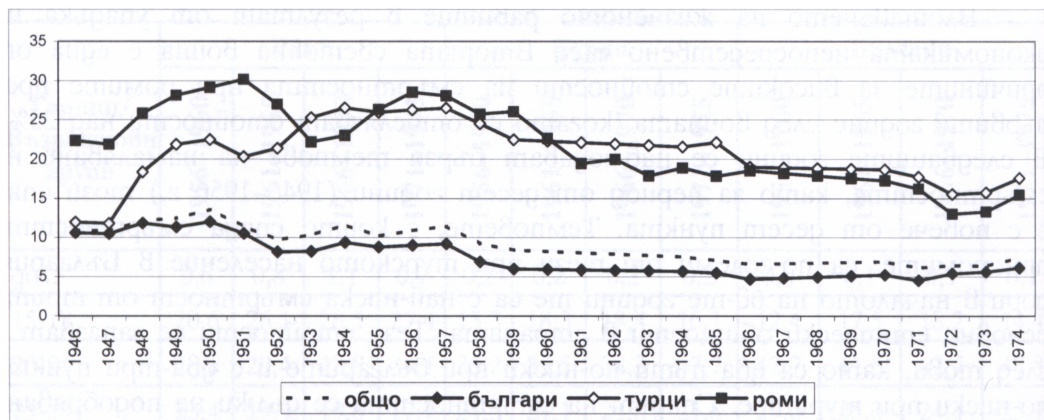

прираст. В началото на разглеждания период неговите стойности са около 22-23 % и са резултат от висока раждаемост и висока смъртност. През следващите години, във връзка с резкия спад на смъртността, се наблюдава нарастване на естествения прираст при ромите – над 25 %, и тези стойности се запазват до края на 50-те години.

Фиг. 12. Естествен прираст (%) при трите основни етнически общности в България (1946-1974 г.)

Fig. 12. Natural increase (%) of the three main ethnic communities in Bulgaria (1946-1974)

В началото на 60-те години, във връзка с бързите темпове на намаляване на раждаемостта, стойностите на естествения прираст намаляват с близо пет пункта, като тази тенденция, макар и не в такава степен, се запазва до края на 70-те години. През този период поради значително по-високия естествен прираст в сравнение с това на българското население се откроява и т.нар. демографски проблем. За него управляващите започват открито да говорят от средата на 70-те години и той се посочва като една от причините за провеждането на „възродителния процес“, който „експериментално“ започва именно с българските роми, изповядващи мюсюлманска религия, и с българите мохамедани. Основната причина за възникването на този проблем са задълбочаващите се разлики в естественото възпроизводство между българския, от една страна, и ромския и турски етнос, от друга. Различията в естествения прираст се определят от приблизително два пъти по-високата раждаемост и два пъти по-ниската смъртност при ромите в сравнение с тези при българите. Причина за това е нарастването на смъртността при българското население още от началото на 60-те години, която е резултат от застаряването му, както и тенденцията на намаляване на смъртността при ромите във връзка с подобряване на хигиенно-битовите им условия и навици. Докато в началото на разглеждания период стойностите на естествения прираст при българите са два пъти по-ниски в сравнение с